

QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-]img]a 25 ta' Jannar 2002

Numru 5

~itazzjoni 1585/1996

Thomas u Rose konju]i Tonna

versus

David Zammit u Francis Zammit

Din hija kaw]a dwar]abta bejn]ew[karrozzi li [rat fis-7 ta' Mejju 1995 f'salib it-toroq bejn Triq i`~ag]aq u Triq il-Lampuki, San Pawl il-Ba]ar.

Γ-`itazzjoni tg]id illi dak in-nhar, waqt li David Tonna kien qieg]ed isuq il-karrozza bin-numru U-3085, proprjetà ta' l-atturi,]abat mal-karrozza O-7333 misjuqa mill-konvenut David Zammit u proprjetà tal-konvenut l-ie]or Francis Zammit. L-atturi qeg]din ig]idu illi l-]tija kienet tal-konvenut David Zammit wa]du; qeg]din ig]idu wkoll illi l-konvenut Francis Zammit kien intrabat bil-miktub illi jag]mel tajjeb g]ad-danni, i]da, g]alkemm]allas parti mill-ispejje\,

ma jridx i]allas il-bqija, li hija ta' tliet mija u sitta u g]oxrin lira u tlieta u sebg]in `ente\mu (Lm326.73).

Billi g]alxejn sej]u lill-konvenuti biex jag]mlu tajjeb g]ad-danni kollha, l-atturi fet]u din il-kaw\ a u qeg]din jitolbu illi l-qorti:

1. tg]id illi David Zammit wa]du kien ja]ti g]all-in`ident;
2. tillikwida l-bilan` tad-danni fis-somma ta' tliet mija u sitta u g]oxrin lira u tlieta u sebg]in `ente\mu (Lm326.73), jew somma o]ra aktar pre`i\ a; u
3. tikkundanna lill-konvenuti flimkien *in solidum* i]allsu l-bilan` tad-danni, flimkien ma' l-ispejje\ — fosthom dawk ta' l-ittra interpellatorja tad-19 ta' Settembru 1995, ta' l-ittra uff]jali tas-26 ta' Frar 1996, u ta' l-ittra uff]jali ippre\entata flimkien ma`-`itazzjoni g]an-notifika ta' l-assikuratur tal-konvenuti — u l-img]ax minn dak in-nhar tan-notifika ta' l-ittra uff]jali tas-26 ta' Frar 1996.

Il-konvenuti ressqu dawn l-e``ezzjonijiet:

1. jammettu l-ewwel talba; fil-fatt il-konvenut David Zammit kien [à ammetta l-]tija u l-konvenut Francis Zammit kien [à]allas id-danni, u g]alhekk il-konvenuti ma g]andhomx je]lu l-ispejje\ ta' din it-talba;
2. it-tieni talba ma g]andhiex tintlaqa' g]ax il-konvenut Francis Zammit]allas sitta u erbg]in lira (Lm46) g]as-saldu tad-danni;
3. ma hux minnu illi d-danni min]abba fl-in`ident huma tassew daqs is-somma mitluba fi`-`itazzjoni; u
4. it-tielet talba wkoll g]alhekk g]andha ti[i mi`]uda bl-ispejje\ kontra l-atturi.

Dwar ir-responsabbiltà ma hemmx kontestazzjoni: fil-15 ta' Mejju 1995 il-konvenut Francis Zammit iffirma stqarrija li biha ntrabat li jag]mel tajjeb

g]ad-danni li g]amel ibnu lill-attur¹, u fl-ewwel e`ezzjoni l-konvenuti ammettew ir-responsabbiltà g]alkemm, meta xehed fl-14 ta' Mejju 2001 Francis Zammit qal illi l-firma fuq id-dokument tal-15 ta' Mejju 1995 ma hix tieg]u². Fil-5 ta' Novembru 1996 il-konvenut jallas erbg]a u tletin lira u Jamsin `ente\mu (Lm34.50) g]ax-xog]ol ta' tiswija³, u f`xi data o]ra jallas]dax-il lira u Jamsin `ente\mu (Lm11.50)⁴ g]al *spray*, b'kollox sitta u erbg]in lira (Lm46).

Mix-xiehda]are[, i\da, illi l-karrozza kellha aktar]sara minn hekk g]ax id-daqqa kienet fuq wa]da mir-roti ta' wara u bid-daqqa tg]awwe[il-fus li kellu jinbidel. Barra minn hekk, kellhom ukoll jinbidlu xi *parts* o]rajn. Il-konvenut, i\da, ma riedx i]allas dawn l-ispejje\.

Il-qorti hija sodisfatta illi l-]sara kollha [rat min]abba fl-in`ident meritu tal-kaw\ a tallum; l-attur xehed illi l-karrozza tieg]u kienet fi stat tajjeb u ma kinitx involuta f'in`identi o]rajn, u l-qorti temmnu. Barra minn hekk, il-]sara hija kompatibbli mad-daqqa li qalg]et il-karrozza ta' l-atturi fl-in`ident.

L-attur esebixxa ri`evuti⁵ g]all-ispejje\ li g]amel, u dawn telg]u g]al tliet mija u sitta u g]oxrin lira u tlieta u sebg]in `ente\mu (Lm326.73), barra l-ispejje\ li kien [à]allas il-konvenut.

Fadal li naraw min g]andu j]allas l-ispejje\ ta' l-ewwel talba. G]alkemm il-konvenut Francis Zammit issa qieg]ed ig]id illi l-firma fuq il-kitba tal-15 ta' Mejju 1995 ma hix tieg]u, jidher illi, ukoll qabel ma nfet]et il-kaw\ a, qatt ma kien hemm kontestazzjoni dwar il-]tija *ut sic*. Madankollu, jidher illi l-ammissjoni qabel il-kaw\ a kienet saret mill-konvenut Francis Zammit biss, u mhux minn

¹ *Fol. 9*

² *Foll. 142 et seq.*

³ *Foll. 25 et seq.*

⁴ *Foll. 26 et seq.*

⁵ *Foll. 12 et seqq.*

David Zammit, li kien is-sewwieq. Fil-fatt l-ewwel talba saret biss kontra David Zammit. G]alhekk, g]alkemm il-konvenut Francis Zammit ma g]andux i]allas l-ispejje\ ta' l-ewwel talba, dawn g]andu j]allashom mhux l-attur i\da l-konvenut l-ie]or David Zammit.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\ a billi tg]id illi l-konvenut David Zammit wa]du kien ja]ti g]all-in`ident; tillikwida d-danni ta' l-attur fis-somma ta' tliet mija u sitta u g]oxrin lira u tlieta u sebg]in `ente\mu (Lm326.73), u tikkundanna lill-konvenuti flimkien i]allsu lill-attur tliet mija u sitta u g]oxrin lira u tlieta u sebg]in `ente\mu (Lm326.73), bl-img]ax skond it-talba. L-ispejje\ ta' l-ewwel talba g]andu j]allashom il-konvenut David Zammit wa]du; l-ispejje\ l-o]rajn kollha g]andhom i]allsuhom i\`ew[konvenuti flimkien.

Giannino Caruana Demajo
Im]alief

Connie Micallef
Dep. Re[.